

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji**

nr posiedzenia: **13**

data posiedzenia: **13 lutego 2020 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu zmiany definicji dochodu (cd.) (P9-78/18).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w celu ujęcia w ustawie procesu kształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych przez specjalistów psychoterapii uzależnień oraz instruktorów terapii uzależnień (cd.) (P9-06/19).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, w celu poszerzenia kręgu uprawnionych do nieodpłatnego nabywania akcji Skarbu Państwa o emerytowanych pracowników NBP i PBK (cd.) (P9-20/19), (P9-20/19 – uzup. 1).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w celu uporządkowania i uaktualnienia przepisów ustawy (cd.) (P9-03/19).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach, w celu przywrócenia Łańcucha Orderu Orła Białego – Klejnotu Rzeczypospolitej (cd.) (P9-25/19).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w celu rozszerzenia uprawnień do rozpowszechniania wizerunku osób pełniących funkcje publiczne bez ich zgody (cd.) (P9-35/19).
7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, w celu wprowadzenia przepisu pozwalającego na podstawie pełnomocnictwa notarialnego na wydanie przesyłki pocztowej ze skutkiem doręczenia (cd.) (P9-38/19).
8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 89 §2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, w celu rozszerzenia kręgu uprawnionych do złożenia skargi nadzwyczajnej o adwokata, radcę prawnego oraz rzecznika patentowego (cd.) (P9-44/19).

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Aleksander Pociąg.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Rafał Ambrozik, Robert Mamątow, Marek Martynowski, Gabriela Morawska-Stanecka, Aleksander Pociąg, Joanna Sekuła, Michał Seweryński, Lidia Staroń,

goście, m.in.:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:

podsekretarz stanu Jarosław Wenderlich ze współpracownikami,

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:

dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Krystyna Wyrwicka ze współpracownikami,

Ministerstwo Zdrowia:

zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego i Rodziny Dariusz Poznański ze współpracownikami,

Ministerstwo Sprawiedliwości:

naczelnik Wydziału Prawa Cywilnego w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego Anna Kampa ze współpracownikami,

Urząd do Spraw Cudzoziemców:

dyrektor Biura Prawnego Bożena Sadowska,

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich:

główny specjalista w Zespole Prawa Karnego Piotr Zakrzewski,

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

kierownik Działu Prawnego Anna Puchacz-Kozioł,
były dyrektor Krzysztof Brzózka,

Rada Superwizorów Psychoterapii Uzależnień:

przewodnicząca Agnieszka Litwa-Janowska ze współpracowniczką,

Kancelaria Senatu:

wicedyrektor Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz,
pracownicy Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji: Wanda Wójtowicz, Joanna Baranowska, Marzena Krysiak, Maciej Kowalski,
pracownicy Biura Legislacyjnego: Bożena Langner, Danuta Drypa, Katarzyna Konieczko,
praktykant Dominik Radziwiłł.

Ad 1.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu zmiany definicji dochodu, przypomniła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Wanda Wójtowicz.

Przedmiotem petycji jest postulat zmiany definicji dochodu zawartej w art. 8 ust. 3 i 5 pkt 1 oraz

uchylenie ust. 7 w art. 8. Według autora petycji zakres pojęcia dochodu w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej nie koresponduje z definicją dochodu ujętą w ustawach o świadczeniach rodzinnych i o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz dochodu z ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W opinii wnoszącego petycję określenie dochodu na potrzeby ustawy o pomocy społecznej jest zdefiniowane w sposób czysto formalistyczny, w oderwaniu od faktycznej sytuacji dochodowej osób i rodzin.

Komisja dysponowała pismem ministra rodziny, pracy i polityki społecznej będącym odpowiedzią na pismo wystosowane z komisji po posiedzeniu komisji, na którym petycja była rozpatrywana po raz pierwszy.

Obecna na posiedzeniu komisji przedstawicielka Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poinformowała, iż jeden z postulatów petycji został zapisany w uchwalonej przez parlament w październiku ub. roku ustawie o pomocy społecznej, a kolejne postulaty dotyczące zmian w opłatach za pobyt w domach pomocy społecznej są przedmiotem prac legislacyjnych prowadzonych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Senatorowie przyjęli do wiadomości przedstawione informacje.

Senator Aleksander Pocięj zgłosił wniosek o zakończenie prac nad petycją.

Komisja w wyniku głosowania przyjęła ten wniosek jednogłośnie.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 2.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w celu ujęcia w ustawie procesu kształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych przez specjalistów psychoterapii uzależnień oraz instruktorów terapii uzależnień, przypomniawszy pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Marzena Krysiak.

Autorzy petycji wnoszą o dodanie w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nowych zapisów dotyczących m.in.: zdefiniowania pojęcia leczenia odwykowego; wskazania wymogów kwalifikacyjnych dla osób ubiegających się o uzyskanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień oraz instruktora terapii uzależnień; określenia procedury udzielania certyfikatów; kwestii uzyskiwania akredytacji przez podmioty ubiegające się o organizację szkoleń oraz przeprowadzanie egzaminu certyfikacyjnego (w tym określenia poszczególnych etapów i wymiaru godzinowego programu szkoleniowego); określenia wymogów stawianych podmiotom mającym realizować poszczególne etapy programu, a także zasad przeprowadzania kontroli realizacji programu szkoleniowego oraz sposobu powoływania komisji egzaminacyjnych.

W uzasadnieniu autorzy petycji stwierdzają, że likwidacji uległ – funkcjonujący od 20 lat – system kształcenia terapeutów uzależnienia od alkoholu, w związku z utratą mocy obowiązującej rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzaju podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi (DzU poz. 734). W opinii wnoszących petycję obecnie, na mocy przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, psychoterapię osób uzależnionych od alkoholu prowadzą specjaliści psychoterapii uzależnień oraz instruktorzy terapii uzależnień, których proces kształcenia oraz doświadczenie zawodowe nie uwzględniają specyfiki pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu ani technik terapeutycznych stosowanych w prowadzeniu terapii tych osób. Zdaniem autorów petycji w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego psychoterapii uzależnienia od alkoholu konieczne jest stworzenie ram prawnych dla kształcenia osób mających prowadzić terapię, w sposób uwzględniający specyfikę

i potrzeby tej grupy pacjentów.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia, Polskiej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Rady Superwizorów Psychoterapii Uzależnień.

Przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia poinformowali, iż zaproponowane w petycji rozwiązania nie znajdują uzasadnienia w wydanym w dniu 15 grudnia 2018 r. rozporządzeniu ministra zdrowia w sprawie funkcjonowania podmiotów leczniczych sprawujących opiekę nad uzależnionymi od alkoholu, zaś prace nad projektem rozporządzenia ministra zdrowia w sprawie szkolenia w dziedzinie uzależnień zostały zakończone.

W związku z tymi wyjaśnieniami senator Robert Mamątow zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad petycją.

Wniosek przeciwny zgłosił senator Aleksander Pociąg.

W wyniku głosowania wniosek zgłoszony przez senatora Roberta Mamątowa został przyjęty.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 3.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, w celu poszerzenia kręgu uprawnionych do nieodpłatnego nabywania akcji Skarbu Państwa o emerytowanych pracowników NBP i PBK, przypomniał pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

Autorka w uzasadnieniu petycji opisała trwające ponad 30 lat zatrudnienie w Narodowym Banku Polskim i 9-miesięczną pracę w Państwowym Banku Kredytowym SA. Jednocześnie wskazała, że przez zapisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (DzU nr 118 poz. 561) została pozbawiona prawa do nieodpłatnego nabycia akcji spółek powstałych w wyniku prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych i banków. Autorka petycji stwierdziła, że wszyscy pracujący w dawnym systemie, niezależnie od miejsca pracy i stanowisk, przyczynili się do powstania majątku narodowego, który został sprywatyzowany, powinni zatem uczestniczyć w procesie prywatyzacji na równych prawach. W ocenie autorki petycji zaproponowany przez nią zapis w ustawie pozwoli jej na uzyskanie sprawiedliwości i otrzymanie nieodpłatnie akcji Państwowego Banku Kredytowego SA.

Obecny na posiedzeniu komisji przedstawiciel Kancelarii Prezesa Rady Ministrów poinformował, iż z uwagi na małą ilość informacji zawartych w petycji, m.in. dotyczących ilości osób, których ta petycja dotyczy, a także braku oszacowania skutków finansowych dla Skarbu Państwa, zaproponowane w petycji rozwiązania nie uzasadniają podjęcia prac nad petycją.

Po przeprowadzonej dyskusji wicemarszałek Senatu Gabriela Morawska-Stanecka zgłosiła wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad petycją.

Komisja w wyniku głosowania przyjęła ten wniosek jednogłośnie.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 4.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w celu uporządkowania

i uaktualnienia przepisów ustawy, przypomniała pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Wanda Wójtowicz.

W uzasadnieniu petycji autor wskazuje, że postanowienia ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom nie uwzględniają wejścia w życie przepisów ustawy o cudzoziemcach. W ocenie wnoszącego petycję postulowane zmiany przyczynią się do uporządkowania przepisów ustawy.

Obecna na posiedzeniu komisji przedstawicielka Urzędu do Spraw Cudzoziemców poinformowała o prowadzonych aktualnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pracach legislacyjnych nad omawianą ustawą, w której zamieszczone zostały postulaty zawarte w nadesłanej do komisji petycji.

Senatorowie przyjęli do wiadomości przedstawione informacje.

Senator Michał Seweryński zgłosił wniosek o niepodjęcie dalszych prac nad petycją.

Komisja w wyniku głosowania przyjęła ten wniosek jednogłośnie.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 5.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach, w celu przywrócenia Łańcucha Orderu Orła Białego – Klejnotu Rzeczypospolitej, przypomniała pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Joanna Baranowska.

Autor petycji postuluje dodanie w ustawie o orderach i odznaczeniach do art. 23 nowego ust. 2a w brzmieniu: „Uroczystą odznaką godności Wielkiego Mistrza jest Łańcuch Orderu Orła Białego ustanowiony przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawą z dnia 18 marca 1932 r. Łańcuch ten jest Klejnotem Rzeczypospolitej”.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję.

W nadesłanym do komisji piśmie Kancelaria Prezydenta RP stwierdza, że nie widzi przeciwwskazań do podjęcia prac legislacyjnych nad zgłoszonym w petycji postulatem.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego przedstawiła projekt inicjatywy ustawodawczej w sprawie ustawy o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach.

Senator Robert Mamątow zgłosił wniosek o przyjęcie przedstawionego projektu inicjatywy ustawodawczej.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Do reprezentowania komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy został upoważniony senator Robert Mamątow.

Konkluzja:

Komisja wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach (druk senacki nr 80).

Ad 6.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w celu rozszerzenia uprawnień do rozpowszechniania wizerunku osób pełniących funkcje publiczne bez ich zgody, przypomniał pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

Autorzy petycji postulują wprowadzenie zmian do tej ustawy poprzez rozszerzenie uprawnień do rozpowszechniania wizerunku osób pełniących funkcje publiczne (tj. osoby powszechnie znanej, sędziego, prokuratora, radcy prawnego, adwokata, komornika, notariusza, jeżeli wizerunek

wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych) bez ich zgody. W opinii autorów petycji wizerunek osób wykonujących zawody o bardzo wysokim znaczeniu społecznym lub mających realny wpływ na funkcjonowanie państwa nie powinien podlegać ochronie w związku z wykonywaniem obowiązków zawodowych przez nie. Wnioskodawcy uważają, że wszystkie osoby pełniące funkcje publiczne (także rektorzy, dyrektorzy szpitali, prezesi spółek państwowych) nie powinny móc się zasłaniać brakiem zgody na publikowanie swojego wizerunku. W ocenie autorów petycji utrzymywanie obecnego stanu prawnego godzi w jawność życia publicznego.

Po przeprowadzonej dyskusji oraz po zapoznaniu się z obszerną informacją nadesłaną z Ministerstwa Sprawiedliwości senatorowie uznali, iż obecnie obowiązujące przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz przepisy ustawy – Kodeks cywilny w odpowiedni sposób chronią wizerunek osób pełniących funkcje publiczne lub wykonujące zawody zaufania publicznego.

Wicemarszałek Senatu Gabriela Morawska-Stanecka zgłosiła wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad petycją.

Komisja w wyniku głosowania przyjęła ten wniosek jednogłośnie.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 7.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, w celu wprowadzenia przepisu pozwalającego na podstawie pełnomocnictwa notarialnego na wydanie przesyłki pocztowej ze skutkiem doręczenia, przypomniał pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

Autor w uzasadnieniu petycji podnosi, że w świetle obowiązujących przepisów nie jest możliwe wydanie w placówce pocztowej przesyłek na podstawie pełnomocnictwa notarialnego. Wnioskodawca postuluje zmianę w tym zakresie poprzez wprowadzenie do ustawy zapisu pozwalającego na wydanie na podstawie pełnomocnictwa notarialnego przesyłki pocztowej ze skutkiem doręczenia.

Po przeprowadzonej dyskusji oraz po zapoznaniu się z obszerną informacją nadesłaną z Ministerstwa Sprawiedliwości senatorowie uznali, iż obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe oraz przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie uzasadniają konieczności podjęcia prac legislacyjnych prowadzących do zmiany obowiązującego stanu prawnego w postulowanym w petycji kierunku.

Senator Aleksander Pocięj zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad petycją.

Komisja w wyniku głosowania przyjęła ten wniosek jednogłośnie.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 8.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 89 §2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, w celu rozszerzenia kręgu uprawnionych do złożenia skargi nadzwyczajnej o adwokata, radcę prawnego oraz rzecznika patentowego, przypomniał pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

Autorka petycji w uzasadnieniu zauważa, że obecnie skargę nadzwyczajną może wnieść jedynie prokurator generalny, rzecznik praw obywatelskich, rzecznik praw dziecka, rzecznik praw pacjenta, przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, rzecznik małych i średnich przedsiębiorców oraz prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W opinii wnoszącej petycję ta sytuacja powinna się zmienić i uprawnienie do wniesienia skargi nadzwyczajnej powinno przysługiwać również adwokatowi, radcy prawnemu oraz rzecznikowi patentowemu. Ponadto autorka petycji podnosi, że decyzje podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi nadzwyczajnej w imieniu wnioskodawców są najczęściej odmowne, co w konsekwencji może prowadzić do naruszenia art. 45 Konstytucji RP, czyli prawa do sądu.

Po przeprowadzonej dyskusji, w której udział wzięli m.in. przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, senatorowie uznali, iż nie zachodzi konieczność podjęcia prac legislacyjnych prowadzących do zmiany obowiązujących obecnie przepisów prawa.

Senator Michał Seweryński zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad petycją.

Komisja w wyniku głosowania przyjęła ten wniosek jednogłośnie.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.